

Zöldség – gyümölcs**X. évfolyam / 10. szám****2006. 05. 29.****20-21. hét****Zöldség-gyümölcs piaci jelentés:**

Néhány, hazai piacokért versenyző
belföldi termesztésű, illetve más
országokból származó termék piaci
ára 2 old.

A földieper piaci elemzése
3-5. old.

5-6./ táblázat:
Nagykőrösi Úti Nagybani Piac árai 6-7. old.

7./ táblázat:
Értékesítési árak néhány európai
nagybani piacon 9. old.

1-7./ ábra, 1-4. táblázat:
Piaci folyamatok elemzése

Készítette: Németh Noémi
Szente-Orbán Csaba
Varga Viktória

KIADÓ:

Agrárgazdasági Kutató Intézet
Piac-árinformációs Szolgálat
Magyarország H-1093
Budapest, Zsil u. 3-5.
Telefon: (00 36) 1-476-3285
Fax: (00 36) 1-217-1812

**Néhány, hazai piacokért versenyző
belföldi termesztésű, illetve más
országokból származó termék piaci ára**

Május 29-től a Nagykőrösi Úti Nagybani Piac a nyári nyitvatartási rend szerint éjfél és reggel 9 óra között fogadja a kereskedőket és a vásárlókat.

A belföldi termesztésű **zöldborsó** a **zöldségfélék** 20-21. heti felhozatalának újdonsága. A megfigyelt két hét során 53%-ot esett a termelői ára és a 21. héten 350 Ft/kg volt. Külpiacokról származó termék nem kapható a budapesti nagybani piacon. A német és az osztrák főváros nagybani piacán azonban belföldi termék nem kapható (német és osztrák), csak olasz áru. Vidéki nagybani piacainkon lényegesen magasabb árat mértek a hazai termékre, mint a fővárosban.

A 21. hét végén jelent meg a hazai sárgahúsú **sárgadinnye**, 380-400 Ft/kg-ért. Ennél alacsonyabb áron (250-300 Ft/kg) kapható a Spanyol-, és Olaszországból beszállított termék.

A **berakóuborka (fürtös)** már nemcsak 6-9 cm-es, hanem 9-14 cm-es mérettartományban is kapható (**1. táblázat**).

1. táblázat

A belföldi termesztésű berakó(fürtös) uborka ára a Nagykőrösi Úti Nagybani Piacon (Ft/kg)

	15. hét	16. hét	17. hét	18. hét	19. hét	20. hét	21. hét
6-9 cm	350	295	270	265	265	165	150
9-14 cm	-	-	-	-	-	220	160

Forrás: AKI PÁIR

Hazai **fokhagyma** nem szerepel a piac kínálatában, a keresletet Kínából származó termék elégíti ki, 600 Ft/kg-os áron. A németországi nagybani piacokon szélesebb a külpiaci kínálat. A francia, kínai és spanyol termék egyszerre van jelen, Bécsben azonban csak olasz terméket kínálnak.

Kimerült a **lila héjú vöröshagyma** tárolt készlete, már nem lehet hazai árut kapni és a **vöröshagyma** egyre alacsonyabb felhozatala is a csökkenő készletre utal. Lilahagymából

holland, vöröshagymából pedig lengyel és holland termék kapható.

Töltenivaló paprikából magyar áru elégíti ki a keresletet, 500 Ft/kg illetve 60 Ft/db áron.

Hazai termesztésű **hegyes paprika** csak darabos kiszerelésben vásárolható (70 Ft/db). Szintén belföldi termesztésű a 21. héten piacra került **pritaminpaprika**, melyet 1000-1200 Ft/kg-os áron értékesítenek.

Kaliforniai paprikából magyar és spanyol termék van jelen.

Az **újburgonya** 20-21. heti ára nem mutat lényeges eltérést az elmúlt év azonos időszakának áraival (**2. táblázat**).

2. táblázat

A belföldi termesztésű újburgonya leggyakoribb ára a Nagykőrösi Úti Nagybani Piacon (Ft/kg)

	15. hét	16. hét	17. hét	18. hét	19. hét	20. hét	21. hét
2005.	800	800	575	425	305	215	135
2006.	-	-	550	450	300	200	150

Forrás: AKI PÁIR

A **gyümölcsfélék** kínálatában mind a külpiacokról származó, mind a hazai termesztésűek között számos újdonság jelent meg az adott hetekben. Ezek közé tartozik a magyar **cseresznye** 250-350 Ft/kg-os és a lényegesen tetszetősebb olasz és francia gyümölcs 1100-1400 Ft/kg-os áron. Az elmúlt két évben lényegesen magasabb volt a hazai gyümölcs piacra kerülési ára.

A 2004-2005-ös évekkal ellentétben korábban és alacsonyabb áron került a kínálatba a külpiacokról származó **kajsziparack**. A spanyol termék 300 Ft/kg-os áron jelent meg a 21. héten.

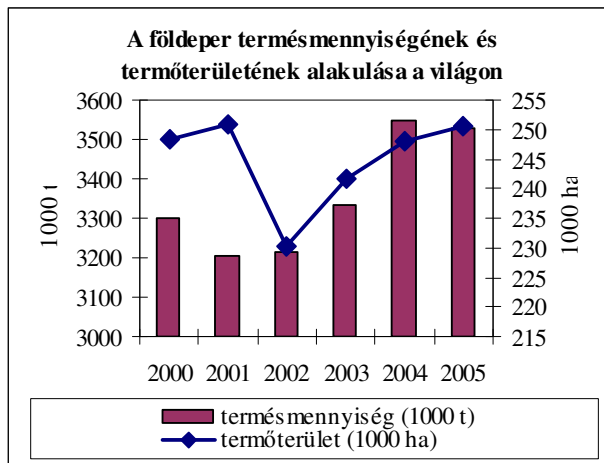
Szintén Spanyolországból került beszállításra a sárgahúsú **őszibarack**, melynek 21. heti ára 330-400 Ft/kg volt. Az őszibarack mellett spanyol **nektarint** is lehet vásárolni, 440 Ft/kg-ért.

Az egyre bőségesebb belföldi termesztésű **földieper** kínálata csökkentette a külpiacokról származó termékek árát és mennyiségét is.

A földieper piaci elemzése

A világ 2005. évi földieper termésmennyisége 3,5 millió tonna volt, mely 6%-kal haladta meg 2000-2004. évek átlagát (1. ábra).

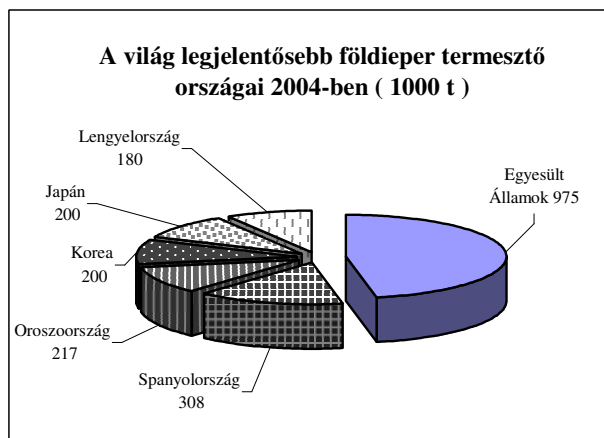
1. ábra

Forrás: FAO

A legjelentősebb termelők az Egyesült Államok, Oroszország, Korea és Japán, valamint az EU két tagja, Spanyolország és Lengyelország (2. ábra).

2. ábra

Forrás: FAO

Az Egyesült Államokban a legnagyobb fogyasztásvövedék a földiepernél tapasztalható a zöldség-és gyümölcs termékeken belül. Mind a feldolgozott, mind a friss termék fogyasztásában megfigyelhető

ez a dinamika, mely elsősorban a gyümölcs antioxidáns élettani hatásának köszönhető. E mellett a feldolgozóipar szerepe is kiemelkedő, hiszen a földieper egész évre kiterjedő kínálatát biztosítja a fagyasztott és egyéb feldolgozott áru értékesítésével. Az egy főre eső teljes fogyasztás 13 kg volt 2000-ben, melynek 27%-a feldolgozott termék. (Megjegyzendő, hogy hazánkban a teljes gyümölcsfogyasztás 108 kg/fő volt 2000-ben.) A tavaszi érésű eper 70%-át Kaliforniában, a teljes téli mennyiséget Floridában termesztik.

Az EU-25 országai 1 millió tonna földiepret termeltek az elmúlt évben. A teljes termés 75%-át négy ország, Spanyol- Olasz-, Német- és Lengyelország termelte. Az idei év várható termésmennyisége eltérően alakul ezen országokban, az előző évhez hasonlítva. A legnagyobb termelő, Spanyolország jelentős termés visszaesésre számít. Az idén szüretelt áru egészséges, azonban alacsony a cukortartalma, mely miatt a gyümölcsök rothadásra hajlamosak, így gyors értékesítésre van szükség. A kézimunka igényes betakarítás jelentős részét román vendégmunkások végzik. Év elején maga a román munkaügyi miniszter is azt tanácsolta a szegényeknek és a munkanélkülieknek, hogy jelentkezzenek epret szedni Spanyolországba.

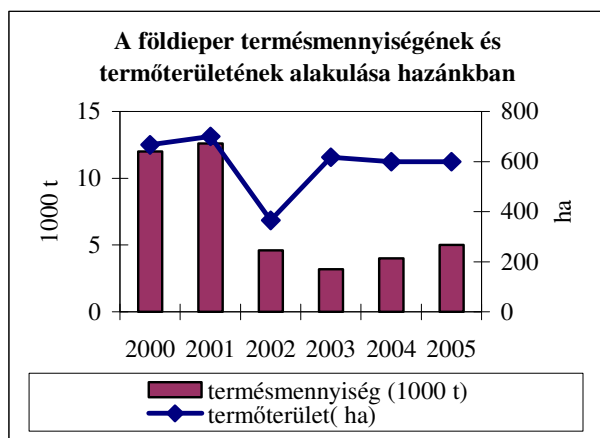
A 2000 óta folyamatosan csökkenő olasz földiepertermés termőterülete csökkent, viszont a mennyiség enyhe emelkedésére számítanak a termelők. Az országban május közepe a főszézon. A spanyol gyümölcsminőséggel ellentétben itt megfelelő a földieper cukortartalma. Az olasz háztartásokban a földieper legelterjedtebb beszerzési forrásai a hipermarketek, a fogyasztásuk 36%-át itt vásárolják.

Németország megközelítőleg 1 millió tonnás gyümölcsstermesztésének 10%-a földieper. Az alma után a második legjelentősebb

gyümölcsfaj. A friss eper egy főre eső fogyasztása 2,7 kg/fő volt 2000-ben. (A németek teljes friss gyümölcsfogyasztása 68 kg/fő ugyanebben az évben.) A szabadföldi termesztésű áru főszezonja június elején kezdődik. Az idei szezon az időjárásnak köszönhetően késik. A belföldön termelt mennyiséggel közel azonos tömegű importáru érkezik az országba évente. A fő beszállító Spanyolország. A német hatóságok az idei szezonkezdetkor felhívták a fogyasztók figyelmét, hogy várjanak a belföldi árura, ugyanis az import áru gyakran tartalmaz peszticidet és fungicidet, mely a belföldi árura nem jellemző. Ez is jelzi, hogy az ország nagy hangsúlyt fektet a fogyasztók védelmére.

Magyarország zöldség-és gyümölcs-termelésének 2,5%-a bogyósgyümölcs volt 2004-ben (3. táblázat). A teljes bogyósgyümölcs termés 12%-a volt földieper, melynek termelése 2000-hez hasonlóan jelentősen, mintegy 50%-kal visszaesett az elmúlt négy évben (3. ábra).

3. ábra

Forrás: FAO, KSH

A gyümölcsstermesztésben tapasztalt 2005. évi termésmennyiség csökkenés eltérően érintette a bogyósgyümölcsöket. A földieper megtermelt mennyisége némileg meghaladta az előző évét. A 2004-hez hasonlóan, árváltozásból is következtethetünk arra, hogy

a földieper-termés 2005-ben nem változott jelentősen (3. táblázat).

3. táblázat

A bogyósok piaci részesedése és termelői árváltozása

Faj	Termelői ár változása 2005/2004 %	Árösszehasonlítás időszaka	Mennyiségi részarány az összes gyümölcsstermelésen belül 2004-ben %
Földieper	105,0	április-szeptember	0,3
Piros ribizli	121,0	június-augusztus	0,8
Málna	98,0	június-szeptember	1,0
Szeder	114,0	július-szeptember	0,4
Köszméte	64,0	június-július	-
Összesen			2,5

Forrás: AKI PÁIR, KSH

A termésmennyiség 2000-ben kielégítette a hazai fogyasztói igényeket, így a beszállítások mennyisége elhanyagolható volt. A markáns terméscsökkenés évében, 2002-ben azonban még nem volt jelentős a kieső mennyiség importból történő pótlása. A beszállítások felfutása a csatlakozás évében kezdődött. A megtermelt hazai mennyiséggel közel azonos volt a beszállított. A spanyol termék meghatározó a kínálatban, mellette a francia, a görög és az olasz bővíti a kínálatot (4. táblázat).

4. táblázat

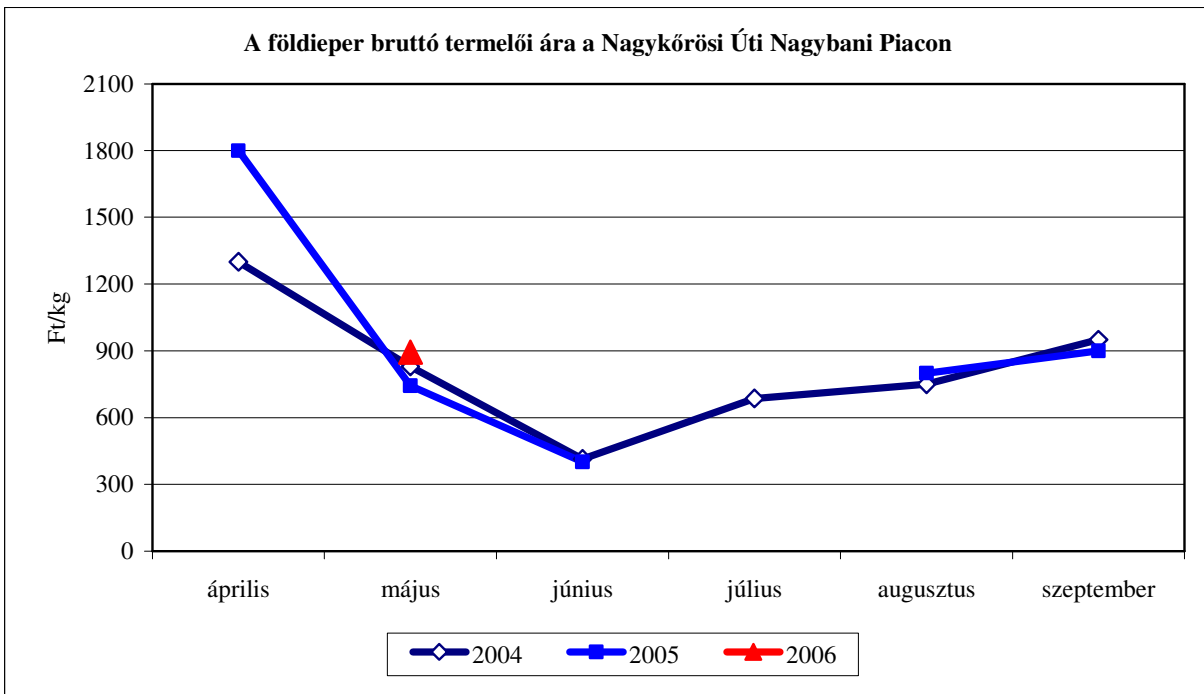
A földieper jelentős beszállítói (tonna)

	2003	2004	2005
Összes import	1 408	2 070	3 229
Franciaország	214	244	255
Görögország	35	97	42
Olaszország	314	106	39
Spanyolország	736	1 568	2 448

Forrás: KSH

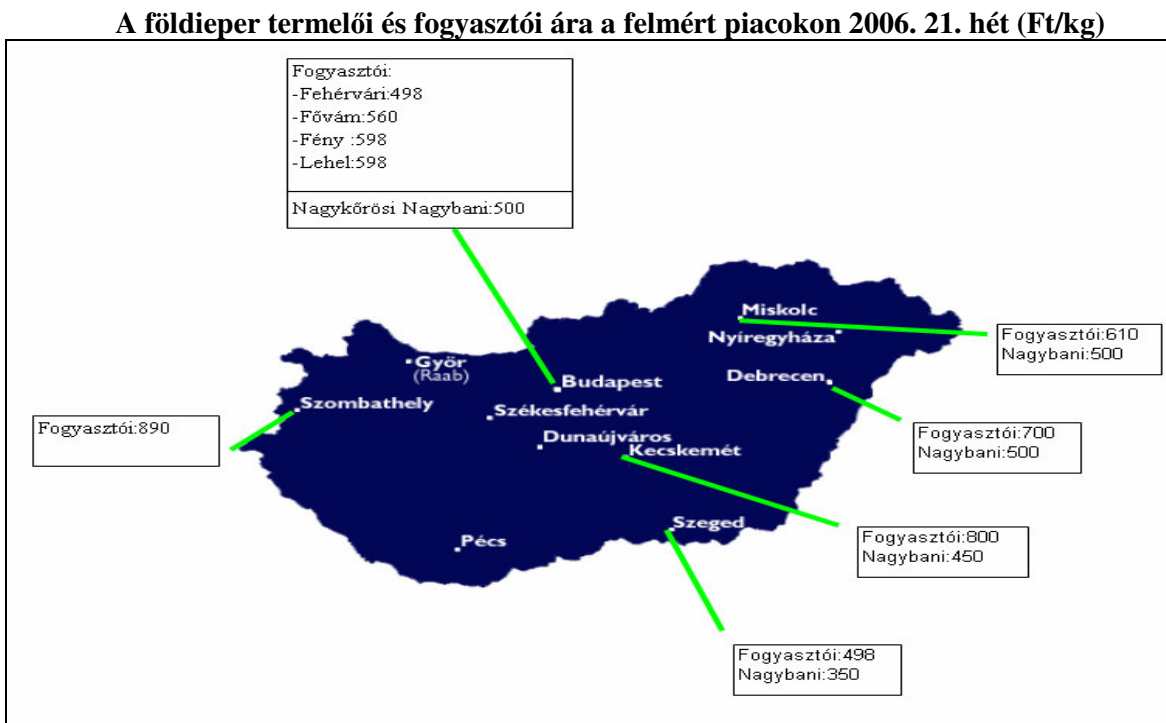
A beszállítások jelentős része a magyar szezon előtt, április-májusban realizálódott. A hazai termés, valamint a beszállítások mennyisége összesítve még így sem éri el az ezredforduló előtti belföldi kínálatot, mely az egy főre eső fogyasztás csökkenését jelzi.

4. ábra

Forrás: AKI PÁIR

5. ábra

Forrás: AKI PÁIR

I. osztályú, belföldi zöldség – gyümölcs termékek leggyakoribb termelői ára
a Budapesti Nagykörösi Úti Nagybani Piacon

Ft/kg, db, csomó

Faj	Fajta	Méret	Kiszerezés	2005. 21. hét	2006. 20. hét	2006. 21. hét	2006. 21. hét / 2005. 21. hét [%]	2006. 21. hét / 2006. 20. hét [%]
Burgonya	Condor	-	Ft/kg	35	87	90	257,1	104,1
	Desire	-	Ft/kg	33	80	-	-	-
	Új burgonya	-	Ft/kg	135	200	150	111,1	75,0
Paradicsom	gömb	40-47 mm	Ft/kg	345	515	450	130,4	87,4
		47-57 mm	Ft/kg	355	525	450	126,8	85,7
		57-67 mm	Ft/kg	-	-	480	-	-
	Fürtös	47 mm+	Ft/kg	400	565	550	137,5	97,4
		40-47 mm	Ft/kg	415	540	500	120,5	92,6
	Koktél	15 mm-	Ft/kg	1075	1000	-	-	-
15 mm+		Ft/kg	-	1000	1100	-	110,0	
Paprika	TV édes p.	30-70 mm	Ft/kg	350	-	420	120,0	-
			Ft/db	40	50	35	87,5	70,0
		70 mm+	Ft/kg	450	525	500	111,1	95,2
			Ft/db	78	75	60	77,4	80,0
	Hegyes p.	-	Ft/db	55	70	70	127,3	100,0
Padlizsán	-	apró	Ft/kg	500	-	-	-	-
		70mm+	Ft/kg	500	450	480	96,0	106,7
Uborka	Kígyó	400-500 gr	Ft/kg	120	155	130	108,3	83,9
	Berakó(fürtös)	6-9 cm	Ft/kg	150	165	150	100,0	90,9
		9-14 cm	Ft/kg	145	220	160	110,3	72,7
Sárgadinnye	sárgahúsú	-	Ft/kg	675	-	-	-	-
Főzőtök	Spárgatök	-	Ft/kg	110	100	120	109,1	120,0
	Cukkíni	-	Ft/kg	300	300	250	83,3	83,3
Sárgarépa	-	-	Ft/kg	-	105	110	-	104,8
			Ft/csomó	135	150	150	111,1	100,0
Petrezselyem	-	-	Ft/kg	150	1000	1000	666,7	100,0
			Ft/csomó	180	245	280	155,6	114,3
Fejes saláta	-	-	Ft/db	65	75	67	103,1	89,3
Fejes káposzta	Fehér	-	Ft/kg	125	110	120	96,0	109,1
	Vörös	-	Ft/kg	250	220	-	-	-
Karfiol	karfiol	10-16 cm	Ft/kg	180	-	-	-	-
		16 cm+	Ft/kg	240	240	180	75,0	75,0
Vöröshagyma	Barna héjú	40-70 mm	Ft/kg	35	100	100	285,7	100,0
		70 mm+	Ft/kg	39	105	-	-	-
	Főzőhagyma	-	Ft/csomó	150	160	140	93,3	87,5
	Zöldhagyma	-	Ft/csomó	50	60	60	120,0	100,0
Fokhagyma	Fokhagyma	30-45 mm	Ft/db	70	-	-	-	-
		45 mm+	Ft/db	-	110	100	-	90,9
Cseresznye	Korai	17-20mm	Ft/kg	250	-	180	72,0	-
Földieper	-	-	Ft/kg	830	830	500	60,2	60,2

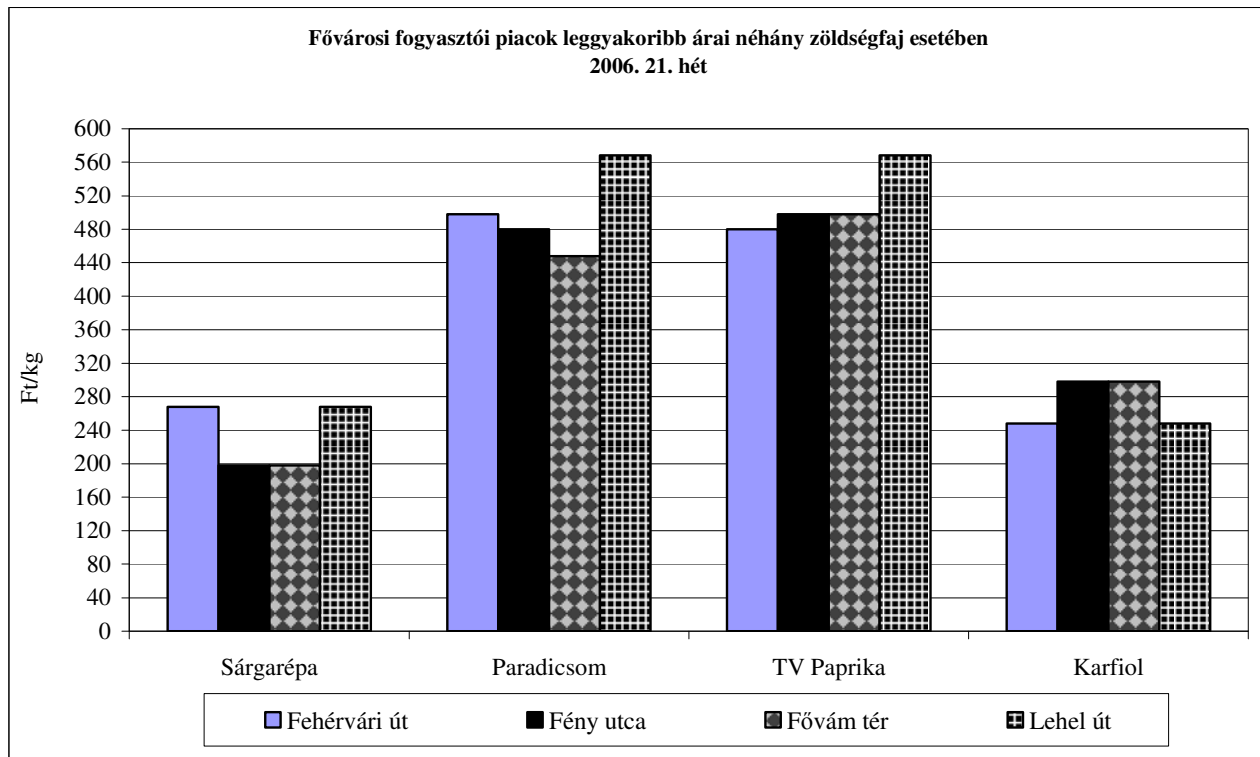
Forrás: AKI PÁIR

**Az Unióból és a harmadik országokból származó, I. osztályú zöldség – gyümölcs
termékek leggyakoribb ára a Budapesti Nagykörösi Úti Nagybani Piacon**

Faj	Fajta	Származási hely	Kiszerezés	Ft/kg, db				
				2005. 21. hét	2006. 20. hét	2006. 21. hét	2006. 21. hét / 2005. 21. hét [%]	2006. 21. hét / 2006. 20. hét [%]
Burgonya	Condor	Ausztria	Ft/kg	44	-	-	-	-
	Asterix	Ausztria	Ft/kg	44	-	-	-	-
		Belgium	Ft/kg	-	86	-	-	-
		Hollandia	Ft/kg	-	84	-	-	-
Paradicsom	gömb	Spanyolo.	Ft/kg	260	400	300	115,4	75,0
		Töröko.	Ft/kg	300	315	-	-	-
	Fürtös	Hollandia	Ft/kg	360	-	-	-	-
		Spanyolo.	Ft/kg	-	400	-	-	-
	Koktél	Olaszo.	Ft/kg	780	630	-	-	-
		Töröko.	Ft/kg	500	-	-	-	-
Paprika	Kaliforniai p.	Hollandia	Ft/kg	760	940	860	113,2	91,5
		Spanyolo.	Ft/kg	-	860	-	-	-
Görögdinnye	magvas-gömbcsíkos	Görögo.	Ft/kg	220	230	-	-	-
		Jordánia	Ft/kg	160	-	-	-	-
		Spanyolo.	Ft/kg	-	-	190	-	-
	magvas-gömb-sz.	Jordánia	Ft/kg	180	-	-	-	-
		Spanyolo.	Ft/kg	190	205	190	100,0	92,7
	magvas-gömb-vz. magnélküli	Görögo.	Ft/kg	-	220	-	-	-
Spanyolo.	Ft/kg	-	240	-	-	-	-	
Főzőtök	Cukkíni	Hollandia	Ft/kg	480	-	-	-	-
		Olaszo.	Ft/kg	-	320	-	-	-
Sárgarépa	-	Belgium	Ft/kg	140	130	130	92,9	100,0
		Hollandia	Ft/kg	150	-	-	-	-
Zeller	Gumós	Hollandia	Ft/kg	120	240	240	200,0	100,0
Fejes káposzta	Fehér	Hollandia	Ft/kg	100	115	110	110,0	95,7
	Vörös	Hollandia	Ft/kg	-	135	140	-	103,7
Kelkáposzta	-	Olaszo.	Ft/kg	-	250	-	-	-
		Spanyolo.	Ft/kg	-	220	-	-	-
Karfiol	karfiol	Franciao.	Ft/kg	-	200	110	-	55,0
Vöröshagyma	Barna héjú	Hollandia	Ft/kg	43	100	95	223,5	95,0
		Lengyelo.	Ft/kg	-	90	-	-	-
	Lila héjú	Hollandia	Ft/kg	-	220	200	-	90,9
Fokhagyma	Fokhagyma	Kína	Ft/kg	-	600	620	-	103,3
Körte	Alex/Bosc K.	Olaszo.	Ft/kg	-	280	280	-	100,0
Cseresznye	Korai	Franciao.	Ft/kg	-	1400	-	-	-
		Olaszo.	Ft/kg	-	1100	-	-	-
Kajszibarack	nem jelölt	Spanyolo.	Ft/kg	-	-	300	-	-
Őszibarack	sárga húsú	Spanyolo.	Ft/kg	400	480	360	90,0	75,0
	nem jelölt	Spanyolo.	Ft/kg	-	450	-	-	-
Nektarin	sárga húsú	Spanyolo.	Ft/kg	480	-	-	-	-
	nem jelölt	Spanyolo.	Ft/kg	480	545	440	91,7	80,7
Földieper	-	Spanyolo.	Ft/kg	680	675	-	-	-

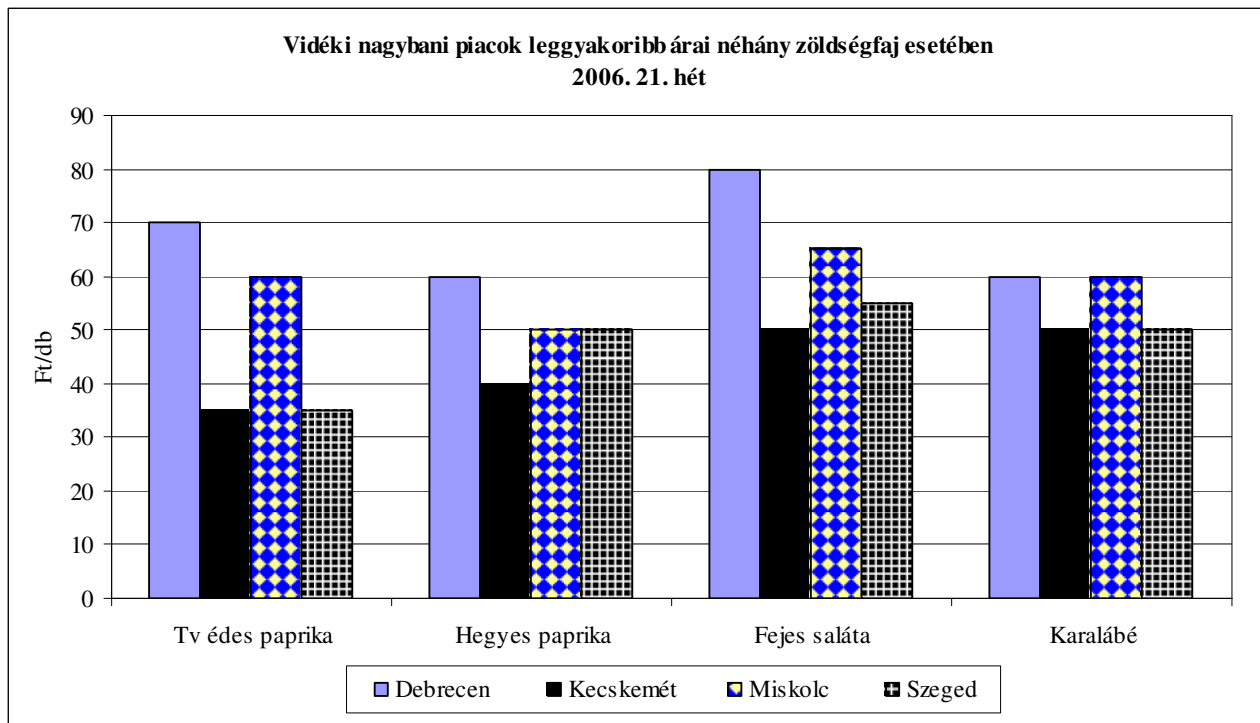
Forrás: AKI PÁIR

6. ábra

Forrás: AKI PÁIR

7. ábra

Forrás: AKI PÁIR

Zöldség-gyümölcs árak néhány német nagybani piacon

Ft/kg, db

Termék	Származás	Méret	Kiszerezés	Hamburg		München		Berlin		Származás	Bécs	
				min	max	min	max	min	max		min	max
				2006/21. hét								2006/20. hét
Fejes káposzta	belföldi		100 kg	66	111	85	119	74	114	belföldi	81	121
Újburgonya	ciprusi		25 kg	-	-	212	222	185	201	ciprusi	177	177
Vöröshagyma	holland	35-60 mm	25 kg	85	95	-	-	79	93	belföldi	40	81
Sárgarépa	belföldi		100 kg	106	159	106	132	111	156	belföldi	161	215
Paradicsom	spanyol	47-57 mm	6 kg	199	243	221	265	154	199	belföldi	403	725
Spárga	belföldi	16-26 mm	100 kg	861	1059	1059	1192	662	1006	magyar	1073	1208
Zöldbab	afrikai	zöld	100 kg	503	728	662	728	596	728	egyiptomi	778	805
Brokkoli	olasz		100 kg	424	503	371	424	424	530	spanyol	376	376
Padlizsán	holland		100 kg	371	424	371	424	344	424	belföldi	268	403
Cukkini	spanyol	14-21 cm	100 kg	291	344	238	291	265	344	török	134	242
Görögdinnye	spanyol		100 kg	132	172	159	212	132	185	spanyol	322	322
Földieper	belföldi		100 kg	1059	1165	1059	1165	953	1324	belföldi	1610	1878
Fokhagyma	kínai		100 kg	530	583	583	635	503	609	olasz	805	805
Laskagomba	belföldi		1 kg	993	1192	1059	1324	1006	1192	olasz	859	859
Laskagomba	lengyel		1 kg	927	1059	980	1112	847	1006	magyar	590	859
Csiperkegomba	lengyel		100 kg	477	1006	530	728	424	953	lengyel	537	663
Csiperkegomba	belföldi		100 kg	530	1059	662	794	530	1006	magyar	403	663
Málna	spanyol		100 kg	2542	2966	3071	3283	2542	3177	spanyol	2013	4025
Őszibarack	spanyol	"A"	100 kg	490	715	318	477	530	662	spanyol	537	671

Termék	Me.	Budapest		Varsó (PL)		Prága (CZ)		Szlovákia	
		2006/21	2006/21	2006/21	2006/21	2006/20	2006/20	2006/20	2006/20
Földieper	kg	503	867	620	931	-	-	-	-
Alma	kg	113	156	103	186	98	115	128	202
Körte	kg	-	-	124	279	195	280	139	293
Fejes saláta	db	58	72	53	74	-	-	28	63
Salátauborka	kg	104	130	93	112	-	-	-	-
Paradicsom	kg	390	477	227	258	-	-	250*	384*
Étk.paprika	kg	260	459	558	807	-	-	250*	392*
Fehér fejes káposzta	kg	87	121	19	37	88	88	105*	139*
Karalábé	db	43	61	62	87	-	-	42	84
Sárgarépa	csomó	104	147	137	186	-	-	-	-
Sárgarépa	kg	87	104	50	93	-	-	91	126
Vöröshagyma	kg	87	95	28	62	-	-	76*	100*
Petrezselyemgyökér	csomó	217	303	31	47	-	-	-	-
Petrezselyemgyökér	kg	-	-	248	310	-	-	255*	313*
Csiperkegomba	kg	289	318	217	279	-	-	398	489
Burgonya	kg	69	78	47	68	-	-	66	76
Újburgonya	kg	121	147	248	496	-	-	129*	171*